

Naam en contactgegevens.

Wierde & Dijk, vereniging voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer Noord-Groningen.

Doodstilsterweg 8
9998 NJ Rottum
Postbus 25
9965 ZG Leens
www.wierde-en-dijk.nl
info@wierde-en-dijk.nl

Fiscaal nummer.

8162.18.973

Beleidsplan.

De agrarische natuurvereniging Wierde & Dijk is opgericht in 1999. De reden daarvoor was de kwalitatieve achteruitgang van natuur en landschap in de provincie Groningen. Het doel van Wierde & Dijk is om de economisch rendabele landbouw te vervlechten met de natuur, landschap en cultuur van Noord-Groningen.

De vereniging wil haar doel bereiken door:

- 1) haar leden te ondersteunen bij en motiveren tot het uitvoeren van agrarisch natuur- en landschapsbeheer in de vorm van subsidieregelingen of projecten;
- 2) de kennis van haar leden over landbouw en agrarisch natuur- en landschapsbeheer te vergroten, middels het benutten van regionaal aanwezige kennis en het doen van onderzoek;
- 3) de afstand tussen landbouw en burgers te verkleinen, zodat beide partijen gezamenlijk kunnen optrekken in het inpassen van landschap en natuur binnen de landbouw;
- 4) zich te mengen in landelijk, provinciaal en gemeentelijk beleid- en besluitvorming die van invloed zijn op de regio;
- 5) op te treden als spreekbuis en aanspreekpunt van de regio.

Het werkgebied van Wierde & Dijk betreft het gebied ten noorden van het Damsterdiep en Reitdiep. De vereniging richt zich op gronden die een landbouwbestemming hebben en als zodanig in gebruik zijn.

De vereniging verkrijgt haar inkomsten door middel van

1. contributies van leden en bijdragen van donateurs
2. bijdragen voor de organisatiekosten van de subsidieregelingen voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer
3. subsidies voor de uitvoering van specifieke projecten

Het bestuur beheert de financiën. Het legt de balans en de staat van baten en lasten met een toelichting ter goedkeuring over aan de jaarlijkse algemene ledenvergadering. De stukken worden jaarlijks gecontroleerd door een commissie van ten minste twee leden die geen deel van het bestuur uitmaken. Een accountant verleent ondersteuning bij de financiële administratie.

De gelden worden besteed aan de uitvoering van projecten die passen binnen de doelstelling van de vereniging. De activiteiten van de vereniging worden voorbereid en uitgevoerd door commissies. In elke commissie zit één bestuurslid, dat de directe lijn met het bestuur vormt. De activiteiten worden geïnitieerd door ideeën en wensen van de leden. Bestuursleden ontvangen een vrijwilligersvergoeding conform de regels van de Belastingdienst. Onevenredig grote inzet of verantwoordelijkheid van bestuursleden kan financieel worden gewaardeerd met maximaal een verdubbeling van het bedrag waarover geen belasting wordt geheven. Indien nodig worden specialisten ingehuurd. Bij voorkeur zijn dit ZZP-ers uit de regio. Ook ter ondersteuning van het vele bestuurswerk worden ZZP-ers ingehuurd. Beloning van ZZP-ers geschiedt op basis van door hen uitgebrachte offertes voor de afgesproken werkzaamheden. Vanaf 2016 zijn er veranderingen ten gevolge van de invoering van het nieuwe Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Het gesubsidieerde agrarisch natuur- en landschapsbeheer zal worden georganiseerd en uitgevoerd door Collectieven. Als gevolg daarvan zullen de inkomsten voor de organisatiekosten van deze subsidieregelingen de komende jaren geleidelijk komen te vervallen. Wierde & Dijk zal voor haar inkomsten dan voornamelijk afhankelijk zijn van de contributies en donaties en van de gevonden financiering of subsidies voor zelf geïnitieerde projecten. Het vermogen is onder meer nodig om het opstarten van toekomstige projecten te kunnen voorfinancieren.

Financiële verantwoording

Balans per 31 -12- 2014

Bankrekeningen	122138,57	Projecten	15378,63
Debiteuren	22509,94	Crediteuren	315,74
		Vermogen	128954,14
TOTAAL	144648,51	TOTAAL	144648,51

De toelichting op de financiële verantwoording is verwoord in het Beleidsplan.

Wierde & Dijk, Jaarverslag maart 2014 – februari 2015

Zoals vastgesteld op de algemene ledenvergadering op 10 maart 2015 in Westernieland.

Algemeen

Wierde & Dijk bestond op 25 november 15 jaar. Dit werd gevierd met een boottocht over het Reitdiep waarbij een groot aantal leden en relaties een andere kijk op ons Groninger landschap werd geboden. De opdracht die de vereniging zich 15 jaar geleden heeft gesteld, heeft nog steeds hoge actualiteitswaarde: het bevorderen van de landbouw met respect voor de natuurlijke waarden van het landschap. De vorm en de inhoud van onze werkzaamheden zullen we moeten aanpassen aan de veranderende omstandigheden. In die zoektocht zitten we nu. De verplichte vergroening in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid is ingegaan per januari 2015. Er ligt een uitdaging voor de vereniging om zich, naast het gesubsidieerde agrarisch natuurbeheer dat via het Collectief gaat plaatsvinden, te richten op overige gebiedszaken als Rietsloten, Agrarisch Landschappelijk Bouwen en PR.

Bestuur

Het bestuur bestond in deze periode uit: Evert Smink - voorzitter, Joke Hellenberg-Boerma – secretaris, Hennie Hamminga – penningmeester, Attie F. Bos, Anneke Flach, Koos Koop en Catrienus Rouwé. Evert Smink is in februari teruggetreden.

Het bestuur heeft in bovengenoemde periode 11 keer vergaderd. Daarnaast waren er de vergaderingen met BoerenNatuur, Waterschap en provincie. Ook bezochten bestuursleden (voorlichtings)bijeenkomsten over diverse onderwerpen.

Op 1 januari 2015 telde de vereniging 127 agrarische leden, 118 burgerleden en 22 donateurs.

Per 1 januari 2014 waren dat er respectievelijk 131, 114 en 26. Op 1 april werd de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering gehouden in Wehe-Den Hoorn.

Het bestuur heeft werkzaamheden laten uitvoeren door vier projectmedewerkers: Martina Bijsma, Clara Prins, Sieger Wiersma en Trudy van Wijk.

Agrarisch Natuur- en Landschapscollectief Midden-Groningen

Op 10 maart 2014 was de 'kick-off' met een overleg tussen BoerenNatuur, de ANV's en de provincie. Samen met de anv's 'Meervogel', 'Slochteren' en 'Ons Belang' is in de werkgroep Inhoud en de werkgroep Organisatie respectievelijk een kanskaart en de organisatie-structuur besproken. Op 13 november is het Collectief officieel opgericht. Evert Smink maakte tot februari 2015 deel uit van het bestuur namens Wierde & Dijk. Zijn rol is overgenomen door Koos Koop. Met LTO is enkele keren overleg geweest over samenwerking en afstemming.

Op 11 maart 2014 is een akkervogeladvies gepresenteerd aan de provincie namens BoerenNatuur, Werkgroep Grauwe Kiekendief en Landschapsbeheer Groningen. W&D was nauw betrokken bij de opstelling hiervan.

Het gesubsidieerde agrarisch natuurbeheer vindt vanaf 2016 plaats via de Collectieven, maar de rechtstreekse contacten met de deelnemers zullen via de anv's georganiseerd worden. Deelnemers aan Agrarisch Natuurbeheer vanaf 2016 worden individueel lid van het Collectief. De beheereenheden zullen worden verwerkt in een nieuw digitaal informatiesysteem met daaraan gekoppeld een leden- en contactenadministratie. Hierover zijn twee informatie-bijeenkomsten bijgewoond. Het Collectief heeft een inspraakreactie opgesteld op het Natuurbeheerplan 2016. Er wordt gewerkt aan een Kwaliteitshandboek en Gebiedsaanvraag.

Projecten

Subsidiestelsel voor Natuur en Landschap (SNL): Akker- en weidevogelbeheer en landschaps- en botanisch beheer.

Eind 2009 is Wierde & Dijk aangewezen als gebiedscoördinator voor het weide- en akkervogelbeheer in Noord-Groningen. Per 2014 geldt dit ook voor het landschaps- en botanisch beheer. Wierde & Dijk moet de aanvragen in het beheer begeleiden en coördineren en heeft voor 2015 voor het laatste het jaarlijkse Collectief Beheerplan opgesteld.

Akkervogelbeheer

Er lag in 2014 totaal 223 ha aan beheereenheden akkervogelland. In 2015 is dit 215 ha; enkele deelnemers hebben zich teruggetrokken omdat de invulling van de vergroeningseis kan conflicteren met het lopende SNL-akkervogelbeheer. Er is voor de SNL-deelnemers op 17 juni een veldbijeenkomst en op 14 januari een informatie-avond georganiseerd. Op 16 mei is overleg geweest met de gedeputeerde naar aanleiding van de problemen bij het beheer.

Na uitgebreid overleg met provincie en andere anv's over de distelproblematiek is door de akkervogelwerkgroep een Maaiprotocol opgesteld. Hierdoor is het mogelijk geworden om met veel voorzorgs-maatregelen te kunnen maaien tijdens het broedseizoen 2015. Op 12 februari is in dit kader een cursus 'Herkenning akkervogels' gehouden.

Zowel 's winters als in het broedseizoen zijn er vogeltellingen uitgevoerd bij de beheer-eenheden en de resultaten ervan zijn gepubliceerd in digitale rapporten of worden nog uitgewerkt.

Weidevogelbeheer

Het gebied Crangeweer bij Stedum is voor het SNL-weidevogelbeheer in 2010 aangewezen als Hotspot. Het weidevogelbeheer is uitgevoerd volgens de aanpak van het SNL. Sieger Wiersma is in het gebied de mozaïekregisseur; hij onderhoudt de contacten met deelnemers en vrijwilligers. Er is 114 ha weidevogelbeheer.

Landschaps- en botanisch beheer

Bij één deelnemer vindt dit beheer plaats binnen het SNL. Deze beheereenheden liggen binnen het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS).

Overig Akkervogel- en weidevogelbeheer

Samen met de Agrarische Natuurvereniging Oost Groningen heeft Wierde & Dijk een voorstel uitgewerkt voor een pilot *Akkervogelvriendelijk bouwplan met zomergraan en stoppels*. Dit ligt ter goedkeuring bij de Gedeputeerde. Het doel van deze pilot is het ontwikkelen van een driejarige teelt van zomergraan met overwinterende stoppelvelden die aantrekkelijk is voor akkervogels, geen grote onkruidproblemen veroorzaakt en op een effectieve en relatief goedkope wijze is in te passen in de bedrijfsvoering.

Het Triorandenproject stopte eind 2013, in het voorjaar van 2014 is dit project ook financieel afgerond.

Rietsloten

In het voorjaar van 2014 is het project "Kaantjes & Raandjes" dat liep vanaf 2008 tot 2013, ook financieel afgerond. Het project heeft een vervolg gekregen in K&R II. Binnen dit project wordt de voorlichting aan agrariërs voortgezet. Dit gebeurt onder andere samen met ANV Ons Belang en LTO-afdelingen.

De keukentafelgesprekken over het beheer van rietsloten zijn in februari 2014 afgerond. Met de aldaar opgedane kennis is een Veldgids samengesteld. Het eerste exemplaar hiervan is op 18 september uitgereikt aan de gedeputeerde.

GroenBlauwe Diensten. Op 5 maart 2014 is een slotbijeenkomst van dit project gehouden. Tijdens deze bijeenkomst is de film "Riet in sloten" gelanceerd. Lid Jon Knook vertelt in deze film over zijn motivatie om riet in sloten te laten staan. Johannes Lindenbergh geeft aan dat het Waterschap het laten staan van riet in sloten – daar waar het kan- stimuleert. In een andere film licht lid Arie van der Spek toe waarom hij een natuurvriendelijke oever op zijn land heeft aangelegd. Het bestuur van het Waterschap heeft ingestemd met continuering van Blauwe Diensten. Dit zal komende jaren nadere invulling gaan krijgen.

Leefgebieden

In het kader van dit project werd circa 8 ha slaperdijk beheerd met 'geforceerd verschrallen' of 'minder intensief beweiden'. Dit project liep eind 2014 af.

Bloemenranden

Op 10 juli is er een veldbijeenkomst geweest waar de verschillende soorten randen op Elswerd in Rottum werden bezocht.

In 2014 lagen er geen FAB-randen meer. Daarom heeft de provincie het bijenzaaizaadproject gelanceerd. Er is bloemenzaad beschikbaar gesteld om kleine randen en overhoekjes in te zaaien zodat het voedselaanbod voor bijen toeneemt. Bij een twaalfstal leden is dit zaad uitgedeeld. Het project loopt door in 2015.

Wendakkerranden

Wierde & Dijk is een nieuw initiatief gestart om er voor te zorgen dat er nog meer randen in bloei staan: de wendakkers worden ingezaaid met een bloemenmengsel en er zijn geen beperkingen voor gebruik. Na de oogst kan de rand meegeploegd worden. Verschillende boeren hebben op vrijwillige basis deelgenomen aan dit ongesubsidieerde project.

Agrarisch Landschappelijk Bouwen

De projectgroep heeft onderzocht waarom bij nieuw- en verbouw voor standaardmodellen wordt gekozen. In de Ommelander Courant is een oproep gedaan voor boeren die bouwplannen hebben; hier zijn enkele tientallen reacties opgekomen. Door interviews met deze boeren worden de problemen geïnventariseerd. Er zijn contacten gelegd met diverse instanties. Er worden voorbereidingen getroffen om een kenniscentrum dan wel informatieve website op te zetten.

Commissies

Akkervogelwerkgroep

Deze commissie is diverse malen bijeen geweest en heeft de deelnemersavonden voorbereid en het Maaiprotoocol opgesteld. De werkgroep is in gesprek geweest met de provincie over de distelproblematiek en over opgelegde sancties. Door de inzet van W&D zijn een aantal sancties teruggedraaid.

Schouwcommissie

Twee bijeenkomsten, op 13 mei en 10 juni. De leden van de commissie hebben tussen half mei en begin juni, het SNL-akkervogelbeheer, SNL-weidevogelbeheer de dijken en bufferstrook geschouwd. De resultaten ervan –in het bijzonder het vóórkomen van distels- zijn gepresenteerd en besproken tijdens de deelnemersavond op 17 juni.

PR-commissie

De Nieuwsbrief verscheen twee maal, in april en in oktober. De laatste was voor het eerst in kleur gedrukt. Er is twee maal een digitale Nieuwsbrief verzonden. De voortgang van projecten, aankondigingen en verslagen van activiteiten en links naar gepubliceerde rapporten worden steeds op de website geplaatst. In de zomer van 2013 is een fotowedstrijd gehouden onder de titel: “Lijnen in het landschap”; de fototentoonstelling die is samengesteld van de foto's van de genomineerden wordt nog steeds geëxposeerd op diversen locaties in Noord-Groningen. Begin augustus verscheen een pagina in de Ommelander Courant met de activiteiten van W&D.

Aansluitend aan de algemene ledenvergadering op 1 april gaf Harm Westers een lezing over “Modern Bodembeheer”.

Verder organiseerde de commissie de volgende activiteiten:

Op 20 juni Midzomeravondwandeling Ruigezand. Op 28 juni een vlinderexcursie in het NAM-park bij Kommerzijl, aansluitend aan de vlindercursus die in februari/maart 2014 werd gehouden. Op 6 september een kwelderwandeling bij de Westpolder om de resultaten van het kwelderherstelproject te bekijken.

Het vijftienjarig jubileum werd gevierd met een boottocht over het Reitdiep op 24 oktober. Attie Bos gaf onderweg uitleg over de omgeving. Op 24 januari was de Nieuwjaarsbijeenkomst met een wandeling in en rond Warffum onder prachtige winterse omstandigheden en met erwtensoep na.

Tijdens de thema-avond aardappelen op 19 februari verzorgden onze leden Hans Biemond en Cato Gaaikema een lezing. Ook werd ingegaan op de handel van aardappelen en op de activiteiten van de vier Parmentiers. De avond werd afgesloten met een proeverij.
